

nes semánticas; es sabido que este verbo ha dejado descendencia romance, en el cat. *fiblar* 'pinchar', 'morder con aguijón', lomb. *fibbià* 'apretar o sujetar con hebilla', 'echar a correr', pero el significado del lgd. *fiblà* es muy diferente. Sin embargo, podría Wartburg argüir que, así como VINCULARE 'atar' dio el cat. *vincclar-se* 'doblarse, torcerse', en este caso se pudo pasar de 'doblarse a modo de broche o ligadura' a 'doblarse en general' y 'ceder'.

»Convence más la sugestión de M-L. (REW¹, 9336) de relacionar el cast. *cimbrar* con VIMEN 'mimbre', tanto más cuanto que *cimbrenño* 'cosa que se tuerce y dobla con facilidad' [Mz. de Espinar, a. 1644, *DAut.*] equivale a *mimbrenño* 'de la naturaleza del mimbre' (*DACEsp.*), y que *mimbrear* 'cimbrar', hoy empleado en Aragón (Botana, *La gente de mi tierra* 1, 31) figura ya en el *DAut.*; y comp. el port. *vergar* 'cimbrarse'. Entonces tendríamos dos voces distintas y sinónimas, la castellana (VIMINARE) y la occitana FIBULARE, cruzadas en la zona intermedia (catalana y bearnesa), y se debería admitir que la forma portuguesa es castellanismo, a causa de *mbr*, a pesar de tenerla documentada algo antes que en castellano.

»Para explicar la *c-* castellana hay varias posibilidades: quizá la forma española también viene de *finbrar*, con paso de *fi-* a *ci-*, pero si no se quiere admitir una disimilación de labiales, sin ejs. parecidos, no bastará decir que es un caso análogo al de ast. *cibiella*, cat. *sivella* FIBELLA, y otros más modernos que citó del cambio, pues a no ser en casos modernos y locales, propios de Aragón y Asturias, y en alguno más, en el cual se trata de error individual de audición, hay siempre una explicación especial para los ejs. de este cambio.

»Como contaminación no sirve de mucho pensar en CINGERE (citado en REW²): haría falta que el paso de 'ceñir', 'atar' a 'doblar' estuviera documentado en romance para este verbo; algo nos acercamos con CINGULARE, puesto que el fr. *cingler* 'golpear con una verga flexible' [1549], cat. *cinglar* id. (Mall., Val.), *cinglant* 'verga flexible' (Cat.) ya no son formas hipotéticas. [Fabra l'any 1946 va enviar nota a IEC que afegissin en el seu dicc. una forma *flingar* com a equivalent de *finbrar*: degué oir-la en el Ross.: deu resultar de *finbrar* influint per *vincclar*].

»Termino llamando la atención hacia el cat. ant. *cimbre* 'rama (de olivo)' (*qui guerra vol no deu portar cimbre d'oliva*), sólo en el *Curial* (NCL. III, 70). *AlcM* sugiere sea errata por *timbre* 'sello, escudo', pero la alusión explícita al símbolo de la paz, asegura el significado 'rama, varita'; comp. bearn. *cible* "scion; baquette mince et flexible"».

En definitiva em sembla que *VIMINARE, com a punt de partida inicial pertot, és bastant satisfactori. Per a la forma castellana la identificació del mot contaminant és més difícil. De manera que no trobo gens desenraonat que vingüés d'algun vell sinònim pre-romà: potser relacionat amb el bc. *zimail* 'rama fresca', *zimaildu* 'tornar-se flexible', *zimitz* 'vara con que se tejen las cestas', 'fleje' (que per la seva banda potser es

relaciona amb *zimel*, variant *zimail*, *zimil*, 'seco, marchito, lacio', i d'altra banda amb *zaure*, *zaurio* 'vara', *zauritu* 'ferir' [si és que aquests ixen de **zabure* < **zemule*]]. D'altra banda també l'enigmàtic aran. *sibiu* (*sibieu*) 'vareta'. En tot cas hi ha relació d'aquest amb aquest mot basc: només que la forma *zimail* podria venir del romànic —cat. *cimall*— cosa que planteja problemes (dos mots bascos? un sol?, etc.) i fa dubtar de tot.

I pel que fa al català (i fins el gascò i en alguna mesura el tolosà) potser la contaminació més òbvia és la de FÍMBRIA, puix que *finbrar* és una forma moderada de bambolear-se o brandar, i una *finbria* [*finbra*, StVicentF] és per excel·lència la part de la roba que més bransoleja. VIMINARE > **vimbrar* fou tan natural com SEMINARE > *sembrar*, COMMUNICARE > *combragar*, FEMINA > *fembra*, però seria contaminat fonèticament per un mot tan semblant de forma com FÍMBRIA, per tal com les fimbries branden i quasi es pot dir que 'fimbren'; i per al cast. potser la influència més enraonada és la de CYMA 'cim d'una branca', ja que les cimes de les palmes són precisament una de les coses que més se *cimbreaan*.

DERIV.: *Finbradís*. *Finbrejar*: supra.

1 Em recorda, i ho comprovo amb l'autògraf, que ell havia escrit *cimbrenjant*, i que en llegir-m'ho, com solia fer quan acabava un capítol, havent-me preguntat si m'agradava el mot, vaig dir «no li sembla que té gust acastellanat?»: hi estiguérem d'acord, i li preguntava si no es diria bé *finbradís*: va substituir-ho joiosament, i tots dos ens preguntàrem si no ho havíem sentit ja o si ho forjàvem sense adonar-nos-en. Però li agradava la paraula: a la 1.ª ed. de *Les Presons Imag.* (p. xvi) havia imprès «La planúria daurada de *cimbrenjantes* espigues», i en fer la 2.ª ed. (c. 1930) ho canvià ell sol (jo estudiava a París) en *finbradisses*. De fet funciona bé com a paral·lel de *vincladís*, *bellugadís*, etc. Ell o jo crec que ho vàrem dir a Fabra, que l'inclougué en el *DFa.* (> *AlcM*). — 2 Hay també port. *azumbrar* «doblar, curvar, vergar», *zumbrar*; *zumbrir-se* 'curvar-se, humillarse' [potser aquest últim té un origen ben diferent, i no sé si aquell. O bé aquella és deguda a contaminació entre l'altre i *cimbrar*?]. Gall. *cimbrar* 'golpear (hablando de golpe sutil pero hiriente)': *cimbra el aire en esta torre*, *cimbrar a uno con látigo*, *el látigo se cimbra* (Sarmiento); *cimbrarse* 'emborracharse' y *cimbrones* 'borrachos', en el habla de Pontevedra (Sarm.), por lo mucho que se cimbran u oscilan; cpto. *cimbra-moiños* 'vino malo' (como llamarle agua de la que mueve el molino), Sarm.

FÍMBRIA, del ll. FÍMBRIA 'vora d'un vestit', 'franja'; en català sembla ser mot antic, i potser hereditari, o almenys semiculte i no estrany a l'ús del poble, però més que en llatí vulgar tingué gran extensió una variant alterada per metàtesi de la R, o sigui *FRÍMBIA que, entre altres, va ser heretada pel francès; en aquest prengué la forma *frange*, que des del francès